

REPUBLICA MOLDOVA
Consiliul Superior al Magistraturii
JUDECĂTORIA SOROCA
Sediul Florești

or. Florești, str. Mihai Eminescu, 1, tel. (fax) (0250) 2-69-57; e-mail:
jfl@justice.md

Curtea Constituțională a R.M
m.Chișinău, str. Al. Lăpușneanu 28

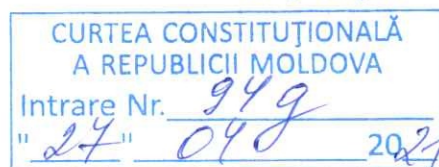
Prin prezenta, Judecătoria Soroca, sed. Florești vă expediază sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, la cauzas civilă nr.2-1140/2019 SRL,,Agrounigrup,, vs Rotariu Ina, Pînzaru Gheorghe, Cobîlaș Sergiu, Notarul Conoval Eugenia, Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru Serviciul Cadastral teritorial Florești privind executareadreptului de preemțiune și recunoașterea nulității contractului de donație.

Anexă: sesizare pe 7 file

încheiere pe 2 file

Judecător Rusu-Parii Roșița

Grefier Cercașev Doina

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ a REPUBLICII MOLDOVA

SESIZARE
privind excepția de neconstituționalitate

prezentată conform prevederilor art. 135 alin.1) lit.a) și lit.g) din Constituție

I-Autorul Sesizării

1. nume- Conoval
2. prenume- Eugenia
3. funcția – **notar**, Biroul Notarial“Conoval Eugenia”
- 4.
- 5.

II- Obiectul sesizării

6. Prezenta sesizare are drept obiect de solicitare – verificarea corespunderii constituționalității alin.4 art. 15 al Legii nr. 198 din 15.05.2003 cu privire la arendă în agricultură **“(4) Arendașul beneficiază de dreptul de preemțiune în cazul înstrăinării de către proprietar a bunurilor date în arendă”**, deoarece contravine art. 6 par. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, art. 1 Protocolul 1 Adițional la CEDO precum și prevederilor art. 1 alin.3), art. 4, art. 9, art. 15, art. 16, art. 46, art. 54, art. 127 din Constituția RM, potrivit cărora:
 - Republica Moldova este un stat de drept democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate; (art.1 alin.3) Constituție);
 - Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Unieversală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelate tratate la care Republica >moldova este parte (art. 4 alin.1) Constituție);
 - Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale. Proprietatea nu poate fi folosită în detrimental drepturilor, libertăților și demnității omului. Piața, libera inișiativă economică, concurența loială sunt factorii de bază al economiei. (art. 9 Constituție);
 - Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și libertățile consacrate prin Constituție și prin legi și au obligaiile prevăzute de acestea.(art. 15 Constituție)
 - Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire rimordială a statului. Toți cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială. (art. 16 Constituție)
 - Dreptul la proprietate privată, precum și garanțiile asupra statului sunt garantate. (art. 46 alin.1) Constituție)
 - În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi, care ar suprima sau ar diminua, drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unainm recunoscute ale dreptului internaționalși sunt necesare în interesele securității naționale, integritășii teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infraciunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor personae, împiedicării divulgării infromațiilor confidențiale sau gaantării autorității și imparțialității justiției. Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determint-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății. (art. 54 alin.1,2,4 Constituție);
 - Statul ocrotește proprietatea. Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă nu vin în contradicție cu interesele societății. (art. 127 alin.1,2 Constituție)

III. – Circumstanțele litigiului examinat de instanța de judecată

7. Actualmente, eu Eugenia Conoval în calitate de notar public în cadrul procesului civil inițiat în cadrul Judecătorei Soroca sediul Florești (dosar 2-1140/19) judecător Rusu Parii Rosița, la acțiunea SRL “Agrounigrup” către Rotariu Ina, Pânzaru Gheorghe, Cobîlaș Sergiu, cu privire la executarea dreptului de preemțiune și recunoașterea nulității contractului de donație dispun de calitatea de pârât, în cadrul căreia se invocă că la încheierea Contractului de vânzare cumpărare nr. 4448 din 28.04.2017 autentificat de către mine ca notar, încheiat de către Rotariu Inga cu Pânzaru Gheorghe s-ar fi încălcat prevederile **art. 15 alin.4) al Legii nr. 198** din 15.05.2003 cu privire la arenda în agricultură (în prezent abrogată, dar valabilă speței la situaia încheierii convenției) conform căreia **“Arendașul beneficiază de dreptul de preemțiune în cazul înstrăinării de către proprietar a bunurilor date în arendă”**, urmând ca reclamantul prin prisma prevederilor art. 793 alin.1) CC redacția veche să facă uz de dreptul de preemțiune.

IV. Legislația pertinentă

8. Autorul prezentei sesizări își sprijină prezenta sesizare pe pretinsele încălcări a Constituției RM a altor prevederi legislative și jurisprudențial-constituționale, or alin. 4 art. 15 al Legii nr. 198/15.05.2003 privind arenda în agricultură, contravine flagrant art. 6 par. 1 din CEDO, a prevederilor art.1 Protocolul 1, art. art.17, 29 al Declarației Universale Drepturilor Omului ,art. 1 alin.3), 4, 9, 15, 16, 46, 54,127 din Constituție.

8.1 Așa dar art. 9 al Constituției consacră principiile fundamentale ale proprietății, stabilind că ea este publică și privată, dreptul de proprietate privată fiind consacrat în art. 46 al Constituției atestându-se astfel că dânsa (proprietatea, inclusiv privată) se evidențiază tot mai mult în sferile sociale asigurând și necesitățile vitale ale omului, astfel că dreptul la proprietate e consacrat ca unul dintre drepturile fundamentale ale omului și urmează a fi interpretat ca expresia supremă a accesului oamenilor la posesia folosința și dispoziția asupra bunurilor, care de altfel poate fi supusă multor abuzuri, exproprieri ilegale. Din acest considerent dreptul de proprietate ca drept fundamental este inclus în actele internaționale relevante La fel art. 9 alin.2) al Constituției atestă că proprietatea nu poate fi folosită în detrimental drepturilor, libertăților și demnității omului, interzicând prin aceasta impunerea considerentelor economice, astfel încât să creeze situații și condiții ce le-ar dezavantaja pe unele categorii de persoane și ar avantaja altele , pornind de la posibilitățile patrimoniale de care dispun și care le creează astfel de situații și posibilitățile diferite de realizare a drepturilor și libertăților fundamentale, iar alin.3) art. 9 al Constituției reafirmă că **concurența loială** este un factor de bază a economiei reprezentând o rivalitate între participanții la relațiilor din cadrul economiei de piață în care se tinde să se obțină condiții mai favorabile de producere, cumpărare – vânzare a bunurilor, astfel că toți cetățenii conform art. 15 al Constituției se pot prevala de toate drepturile și libertățile fără nici o deosebire de origine socială, avere, naștere sau orice altă situație, drepturile putând fi limitate doar în cazurile și sub condițiile prevăzute de lege, mai ales că conform prevederilor a.in.2) art. 16 al Constituției toți cetățenii RM sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială. La fel Legea Fundamentală în art. 46 alin.1) garantează dreptul de proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, această garanție asigurându-se prin stabilirea prin legi a limitelor exercitării dreptului respective

și prin aplicarea lor în strictă conformitate cu normele constituționale, astfel ca avantajul dreptului de proprietate să fie mai mare decât dezavantajul ce se produce prin realizarea sarcinilor impuse proprietății și proprietarului, or realizarea acestor sarcini trebuie să respecte principiul proporționalității stabilit la rândul său la art. 54 Constituția RM, care în alin.1) relevă că în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățenului, iar alin.2) menționează că exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor revăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau ganatării autorității și imparțialității justiției, în fine statul conform prevederilor art. 127 alin.1) din Constituție ocrotește proprietatea și garantează realizarea ei în formele determinate.

- 8.2 La rândul său și Codul Civil (redacția până la 01.03.2019) aplicabil în speță, relevă în art. 1 că legislația civilă este întemeiată pe recunoașterea egalității participanților la raporturile reglementate de ea, inviolabilității proprietății, libertății contractuale, inadmisibilității imixtunii în afacerile private, necesității de realizare liberă a drepturilor civile, de garantare a restabilirii persoanei în drepturile în care a fost lezată și de apărare juridică a lor, astfel că proprietatea în condițiile legii conform alin.1) art. 316 este inviolabilă, iar conform alin.2) fiind garantată, proprietarul conform alin.1) art. 315 CC exercitând în cadrul proprietății dreptul de posesie, folosință și dispoziție asupra bunului, fiind apt spre limitare prin lege, iar alin.5) art. 315 menționând expres că în privința dreptului de folosință a terenurilor agricole aceasta se va stabili prin lege, astfel că o reglementare expresă a acestor împrejurări a fost expusă în Legea nr. 198 din 15.05.2003 privind arenda în agricultură (la fel valabilă speței) un compartiment general fiind reflectat și în Codul Funciar și anume la Capitolul V, ce atestă terenurile cu destinație agricolă, ce include art. 36-41, reglementând natura acestor terenuri, inclusiv atribuirea în arendă a acestor terenuri, fără a indica modul de înstrăinare a acestora în raport cu orice subiect al raporturilor juridice.
- 8.3 Referindu-ne la pretinsa neconstituționalitate a alin.4 art. 15 al Legii nr. 198 din 15.05.2003 cu privire la arendă în agricultură **“(4) Arendașul beneficiază de dreptul de preemțiune în cazul înstrăinării de către proprietar a bunurilor date în arendă”,** se rezumă în viziunea mea în circumstanțele că deși se atestă reglementarea posibilității de limitare a acestor atribute a dreptului de proprietate prin prescrierea unui comportament în special ce vizează dreptul de a dispune de bunul în cauză, este de remarcat că această limitare deși este în lege, ultima oricum trebuie să treacă standardul constituționalității prin prisma prevederilor art. 54 din Constituție, or creând circumstanța de beneficiere a dreptului de preemțiune pentru “Arendaș” în cazul înstrăinării de către “Proprietar” a bunurilor date în arendă, consider că este prezentă o ingerință disproporționată în raport cu alți subiecți ai raporturilor juridice cărora nu li se creează o concurență loială și nu a fost făcută în interesele fiecărui om în parte și a societății în general, ci pentru o categorie concretă “Arendaș” și detrimental altor personae ce nu sunt “Arendași”, astfel că nu realizează acel echilibru între interesele individuale și interesul general (pct. 30 DCC nr. 161/10.12.2018), favorizând un singur participant la raporturile juridice civile, în detrimentul altor pretendenți la obținerea proprietății ca rezultat al înstrăinării “bunului arendat” (pct. 2,3 HCC nr. 17 din 19.06.2007), instituind astfel un monopol sub acest aspect în persoana “Arendașului”
- 8.4 Este de remarcat că în Hotărârea sa sub nr. 12 din 02.10.1996 Curtea Constituțională concluzionează că „ prin proprietate privată asupra pământului se înțelege dreptul

persoanelor fizice asupra unor terenuri prin **exercitarea nestingherită a atributelor dreptului de proprietate (posesie, folosință, dispoziție)** în mod exclusiv și perpetuum, prin putere și **interes propriu**, în condițiile legii”, considerând în continuare că „ prin dreptul cetățeanului de dispoziție asupra proprietății sale private, inclusiv și asupra pământului este necesar de a se înțelege posibilitatea general-recunoscută și garantată a acestuia de a săvârși **nestingherit orice acțiune îndreptată spre hotărârea soartei juridice a obiectului prin diferite acțiuni**, care au consecințe juridice, în același timp și de vânzare cumpărare..., etc”. Astfel sub aspectul de prescriere și garantare către „ Arendaș” a dreptului de preemțiune, ca și în cazul situației ce a servit verificării de constituționalitate prin prisma hotărârii invocate, restrângerea acestuia vis a vis de dreptul nestingherit de dispoziție asupra terenului ce-i aparține, dar transmis în arendă, nu se încadrează în limitele Constituției, or ultimul este lipsit de dreptul de a dispune nestingherit de lotul său de teren, nefiind ultimul antrenat într-o concurență liberă cu alți subiecți, atentându-se la dreptul de proprietate privată consfințit în art. 46 al Constituției, prin limitarea exercitării unui atribuit al acestuia – dispoziția condiționată în raport doar cu Arendașul, care de altfel nu poate fi pe o poziție de egalitate cu alți subiecți, fiind net superior acestora. Este de remarcat că în viziunea mea poziția de egalitate a subiecților raportului juridic în care se manifestă preemțiunea este bine determinată și just apreciată și legal relevantă în cadrul coproprietății, or părțile sunt subiecte egale – proprietari (coproprietari), care dispun de toate cele trei atribuite (posesie, folosință și dispoziție) (art. 351 alin.3) CC, art. 352 CC) căruia și ar urma să-i fie atribuită doar calitatea de „titular al dreptului de preemțiune”, fiind respectat acel principiu al universalității și egalității în sens general pentru toți cetățenii cu calitatea de Proprietar și Coproprietar, dar nu cu calitatea de Proprietar versus Arendaș - căruia nu-i sunt garantate atributele cumulative a dreptului de proprietate, în special – dispoziția, evident având doar posesia și folosința, dar care l-a rândul său nu ar urma să fie facilitat în raport cu alți subiecți, care nu exercită unele din aceste atribute - posesia sau folosința. Astfel că crearea cadrului legal, prin care se facilitează categoria de subiecți precum „Arendașul” în cadrul contractului de arendă a loturilor de teren agricol prin prisma alin.4 art. 15 al Legii 198/15.05.2003 este disproporționată în raport cu alți subiecți, restrângând accesul ultimilor la procurarea bunului arendat, or „ Arendașul” este cel ce prevalează în raport cu ei, fiind capabil să monopolizeze această calitate de „Cumpărător”, lăsându-l în așteptare pe „Vânzătorul” – proprietar, până la momentul când nu-și exercită preemțiunea, ultima pierzându-și valoarea, proprietarul fiind deja capabil de a exercita dispoziția bunului în raport cu un alt terț, altul decât „Arendașul”.

8.5 Este de remarcat că această prescriere a exercitării „preemțiunii” către Arendaș este contrară prevederilor art. 54 din Constituție, or deși am remarcat că se admite restrângerea anumitor drepturi prin lege, această restrângere trebuie să corespundă parametrilor ceruți de alin.2) art. 54 al Constituției, ceea ce și presupune controlul de calitate constituțională a restrângerii exercitării dreptului prin suprimare sau diminuare prin lege, a anumitor drepturi fundamentale, cum de altfel, deși nu absolut, dar este și dreptul de proprietate, garantat de art. 46 din Constituție și art. 1 Protocolul 1 la CEDO și restricția trebuie să fi proporțională cu situația care a determinat-o, mai ales că anterior Curtea Constituțională într-o Hotărâre a sa nr. 110 din 25.01.1996 a remarcat că prescrierea prin art. 12 al Codului Funciar a acțiunilor pe care urmează să le facă proprietarii terenurilor agricole chiar cu tenta de „ drept” și nu „obligație” și anume „ să le transmisă în folosință comună membrilor gospodăriilor agricole nou-înfiintate cu orice formă organizatorico-juridică; să le transmită în arendă întreprinderilor agricole nou-înfiintate; să le doneze membrilor întreprinderilor agricole sau

întreprinderii agricole; să le vândă proprietarilor-membri ai întreprinderilor agricole sau întreprinderii agricole în modul stabilit” le-a declarat neconstituționale, or nu se încadrează în limitele Constituției, ca de altfel și faptul specificării nu a „dreptului”, ci chiar a „obligațiunii” din speță, de realizare a „dreptului de preemțiune doar către arendaș,” afectându-se substanța dreptului de proprietate, prin diminuarea rolului pentru Proprietar de a-și realiza alternativa în raport cu toți subiecții raportului juridic și nu doar cu unul, selectiv – precum „Arendașul”, astfel că legiuitorul nu a urmărit un interes general, ci unui individual, facilitând „Arendașul” prin instituirea doar în favoarea ultimului a acestui drept de preemțiune în cazul terenurilor arendate. Mai mult decât atât din succesiunea logică a art. 315 CC se desprinde concluzia certă că proprietarul are dreptul de posesie, folosință și dispoziție asupra bunurilor sale și exercită acest drept în mod exclusiv, în nume și interes propriu, fără intervenția altor persoane, iar instituirea regulii legale de exercitare a dreptului de preemțiune în raport cu arendașul vine în coliziune în viziunea mea cu interesele generale, protejând interesele particulare a unor subiecți bine determinați – arendașii, instituind astfel soluții juridice inechitabile. Într-o altă Hotărâre a sa nr. 28 din 11.10.2016 (pct. pct. 52, 53, 59) Curtea Constituțională la fel a remarcat că *„ admiterea pe piață a noilor operatori este condiționată de acordul eliberat de operatorul existent, protejează interesele unui agent economic, fapt ce contravine cerințelor antimonopoliste și transparente în domeniul serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare, fiind o încălcare a principiului concurenței loiale, or se impune cerința pentru noul operator de a obține acordul operatorului existent”*, fapt pentru ce s-a adus atingere prevederilor art. 9 din Constituție combinat și cu art. 127 din Constituție, or și la speța dată, crearea premisei de respectare a dreptului de preemțiune în raport cu Arendașul duce în mod inerent la facilitarea doar a acestuia acordându-i sau înzestrându-l doar și doar pe el, pe arendaș cu **drept de preemțiune**, ceea ce nu este în raport cu alți terți (cetățeni), creându-se premisa de intervenire în raportul juridic a terțului cetățean în relația de vânzare cumpărare a terenului agricol arendat, doar după ce cel facilitat (arendășul căruia îi este generat dreptul de preemțiune) nu-și exercită facilitatea garantată, de care el (terțul altul decât arendașul) este suprimat, prin ce este diminuată exercitarea nestingerită de către proprietar a dreptului său de proprietate, încălcându-se prevederile art. 9 din Constituție raportat la art. 46 ,127 și 54 din Constituție, mai ales că în pct. 51 al Hotărârii sale nr. 15 din 17.05.2016, Curtea Constituțională a reținut că instituirea unei măsuri legislative trebuie să fie justificată de un scop legitim, în așa fel încât să păstreze un echilibru între drepturile și interesele **tuturor** participanților care se află în situații identice, **fără privilegii** și fără discriminări, respectându-se principiul constituțional al egalității și nediscriminării.(art. 16 Constituție). Din dispoziția alin.1) art. 54 al Constituției este de înțeles că dacă o normă constituțională protejează dreptul în substanța sa și este declarat în Constituție, atunci fără echivoc un astfel de drept nu poate fi anulat sau suspendat, or dacă este instituit constituțional acest drept atunci nu poate fi suprimat sau diminuat prin legi organice sau alte acte normative, iar conform alin.2) art. 54 al Constituției se derivă faptul că este admisă posibilitatea restrângerii anumitor drepturi – prin lege, inclusiv a celui de proprietate, ca un drept fundamental, dar care nu este unul absolut, dar cu condiția că fie respectate anumite criterii, în special să fie necesară într-o societate democratică, care ar implica în mod imperios nevoile sociale, care de altfel nu este prezentă în speța dată, să fie această restrângere proporțională scopului urmărit care de altfel la fel este lipsă și o relevare al lisei de proporționalitate a fost deja remarcată în textul sesizării, or restrângerea trebuie să fie în interesul general și nu particular, ele fiind expres prescrise în alin.2) art. 54 din Constituție și o altă enumerare nu poate fi și nici o lege nu poate adăuga cum remarcă

Însuși Curtea Constituțională în Hotărârea sa nr. 12 din 02.10.1996. Sub acest aspect putem indica că această restrângere de exercitare nestingherită a dreptului de proprietate prin instituirea „exercitării dreptului de preemțiune în raport doar cu arendașul” conform alin.4 art. 15 al Legii nr. 198/ 15.05.2003 privind arenda în agricultură nu este necesară în interesele securității naționale, nefiind necesară nici în vederea asigurării integrității teritoriale sau a asigurării bunăstării economice a țării, la fel nu s-ar impune nici întru a asigura apărarea ordinii publice, sau al prevenirii tulburărilor în masă și al infracțiunilor sau împiedicării divulgării informațiilor confidențiale precum și al garantării autorității și imparțialității justiției, precum și al protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, care nu sunt altcineva decât **toți** ceilalți membri ai colectivității umane, astfel ca nici un drept să nu fie exercitat astfel ca să lezeze în mod nejustificat un drept sau interes legal aparținând altor persoane. Din perspectiva acestei norme constituționale este lesne de înțeles că **alin.4 art. 15 al Legii nr. 198/ 15.05.2003 privind arenda în agricultură nu a urmărit scopul de protejare a interesului celorlalți membri ai colectivității umane, ci doar au unui cerc facilitat precum arendașii și nu se încadrează în viziunea mea în limitele constituționalității urmând să fie declarat neconstituțional,** or sunt întru totul contrare prevederilor art. 1 alin.3), art.9, art. 15, art. 16, art. 46, art. 54, art. 127 din Constituție.

V. Cerințele autorului sesizării

9. În baza celor invocate solicităm Curții Constituționale să declare neconstituționale dispozițiile **alin.4) art. 15 al Legii nr. 198/15.05.2003 privind arenda în agricultură „Arendașul beneficiază de dreptul de preemțiune în cazul înstrăinării de către proprietar a bunurilor date în arendă”**, care contravin dispozițiilor art.1 alin.3) art.9, art. 15, art. 16, art. 46, art. 54, art. 127 din Constituție.

VI. Documente anexate

La prezenta sesizare urmează a fi anexate de către instanța de judecată materialele cauzei civile nr. 2-1140/19, pentru examinarea acesteia fiind necesară analiza circumstanțelor care au fost invocate pentru a determina constituționalitatea sau neconstituționalitatea normei legale aplicabile speței înserate în alin.4 art. 15 al Legii 198/15.05.2003 privind arenda în agricultură.

VII. Declarația și semnătura

Declar pe propria onoare că expunerile din prezenta sesizare sunt exacte.

13.03.2020
or. Florești

Notar (parte pârâtă pe dosarul civil)

Eugenia Conoval

ÎNCHEIERE

or.Florești

18 iunie 2020

Judecătoria Soroca Sediul Florești

Instanța de judecată compusă din:

Președintele ședinței, Judecătorul

- Rusu-Parii Rosița

Grefierul

- Cereșev Doina

examinând în ședință publică, cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cauza civilă, la acțiunea înaintată de reclamantul „Agrounigrup” SRL împotriva Rotariu Ina, Pânzaru Gheorghe, Cobîlaș Sergiu, Notarul Public Conoval Eugeniu, Agenția Servicii Publice, Departamentul cadastru Serviciul cadastral teritorial Florești privind executarea dreptului de preemțiune și recunoașterea nulității contractului de donație

constată:

La 21.11.2019, reclamantul „Agrounigrup” SRL a înaintat cerere împotriva Rotariu Ina, Pânzaru Gheorghe, Cobîlaș Sergiu, Notarul Public Conoval Eugeniu, Agenția Servicii Publice, Departamentul cadastru Serviciul cadastral teritorial Florești privind executarea dreptului de preemțiune și recunoașterea nulității contractului de donație.

Prin prezenta cerere s-a solicitat: Admiterea integrală a prezentei cereri. Trecerea drepturilor și obligațiilor cumpărătorului Pânzaru Gheorghe al terenului agricol cu nr. cadastrale 4544313.472, situat pe r-ul Florești, com. Prajila, extravilan la titularul dreptului de preemțiune „Agrounigrup” SRL; Obligarea „Ageției Servicii Publice a R. Moldova, Departamentul cadastru, Serviciul cadastral teritorial Florești” de a înregistra dreptul de proprietate asupra terenului agricol cu număr cadastral 4544313.472, situat pe r-ul Florești, com. Prajila, extravilan pe numele „Agrounigrup” SRL; Recunoașterea nulității contractului de donație nr. 8499 din 23.10.2018, încheiat între Pânzaru Gheorghe și Cobîlaș Sergiu în privința terenului agricol cu număr cadastral 4544313.472, situat pe r-ul Florești, com. Prajila, extravilan; Încasarea de la Rotariu Ina Victor, Pânzaru Gheorghe Chirii și Cobîlaș Sergiu Filip în beneficiul „Agrounigrup” SRL, c/f 1011600030970, c/b: AGRNMD2X864, IBAN: MD61AG0000002511750560 a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea prezentului litigiu.

În cadrul ședinței de judecată, pîrîtul, Notarul Public Conoval Eugeniu, a înaintat instanței de judecată cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Audiind participanții la proces, studiind materialele pricinii, instanța de judecată consideră necesar de a ridica excepția de neconstituționalitate și de a remite Curții Constituționale sesizarea depusă de pîrîtul, Notarul Public Conoval Eugeniu, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 12/1 CPC, În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

(4) Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

(5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărîrii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Potrivit Hotărîrii Curții Constituționale pentru interpretare a articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) nr. 2 din 09 februarie 2016. „în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărîrilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărîrilor a ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională; excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu; sesizarea privind -controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza; judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția, a normelor contestate, - limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională. ”

Prin urmare instanța notează că la etapa examinării cauzei penale, normele procesuale invocate drept neconstituționale, urmează a fi aplicate, deoarece acestea au incidență la examinarea cauzei avînd în vedere învinuirea așa cum este ca înaintată.

Drept urmare a celor justificate, ținînd cont de faptul că, obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și Curtea Constituțională nu s-a expus anterior referitor la prevederile care se invocă a fi neconstituționale, instanța va prezenta Curții Constituționale sesizarea depusă de pîrît.

În conformitate cu art. 12/1, art. 260 alin.(1) lit. e), art. 263, art. art. 269-270 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată,-

dispune:

Se admite cererea pîrîtul, Notarul Public Conoval Eugeniu despre ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se sesizează Curtea Constituțională despre excepția de neconstituționalitate invocată de către pîrîtul, Notarul Public Conoval Eugeniu în cadrul examinării cererii „Agrounigrup” SRL împotriva Rotariu Ina, Pînzaru Gheorghe, Cobîlaș Sergiu, Notarul Public Conoval Eugeniu, Agenția Servicii Publice, Departamentul cadastru Serviciul cadastral teritorial Florești privind executarea dreptului de preemțiune și recunoașterea nulității contractului de donație

Se ridică de la examinare cauza și se expediază Curții Constituționale pentru examinarea excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu este susceptibilă de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Rosița Rusu-Parii